

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1997 жылғы 23 мамырдағы N 219 қаулысымен бекітілген Пруденциалдық нормативтер туралы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды бекіту туралы

Күшін жойған

Қаулысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасы 2000 жылғы 2 маусым N 265 Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2000 жылғы 17 шілде N 1197 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2010 жылғы 1 қарашадағы № 88 Қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2010.11.01 № 88 Қаулысымен.

Қазақстан Республикасындағы екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық базаны жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы қаулы етеді:

1. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1997 жылғы 23 мамырдағы N 219 қаулысымен бекітілген Пруденциалдық нормативтер туралы ережеге, оның Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1997 жылғы 27 қазандағы N 380 және 1998 жылғы 28 тамыздағы N 157 қаулыларымен бекітілген өзгерістеріне және толықтыруларына өзгерістер мен толықтырулар б е к і т і л с і н .

2. Банктерді қадағалау департаменті (Мекішев А.А.):

1) Заң департаментімен бірлесіп (Шәріпов С.Б.) осы қаулыны және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1997 жылғы 23 мамырдағы N 219 қаулысымен бекітілген Пруденциалдық нормативтер туралы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу шараларын қабылдасын;

2) Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өтілген күннен бастап екі апталық мерзімде осы қаулыны және пруденциалдық нормативтер туралы ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдарына және екінші деңгейдегі б а н к т е р г е ж і б е р с і н .

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Е.Т. Жанкелдинге жүктелсін.

Ұ л т т ы қ Б а н к

Төрағасы

бекітілген

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының
1997 жылғы 23 мамырдағы N 219 қаулысымен бекітілген
Пруденциалдық нормативтер туралы ережеге
өзгерістер мен толықтырулар**

1. 2.5-тармақтың бірінші азатжолы мынадай редакцияда жазылсын:
"бірінші деңгейдегі банктің меншікті капиталының оның барлық активтерінің
сомасына қатынасы 0,06-дан кем болмауы тиіс."

2 . 2 . 6 - т а р м а қ т а :

бірінші азатжол мынадай редакцияда жазылсын:

"Банктің өз капиталының оның тәуекел дәрежесі бойынша өлшенген
активтерінің сомасына қатынасы 0,12-ден кем болмауы тиіс";

1) т а р м а қ ш а д а :

алтыншы азатжол мынадай редакцияда жазылсын:

"Тізбесін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің Басқармасы
белгілейтін Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары мен кез
келген рейтингтік агенттіктердің "А" рейтингінен төмен емес тәуелсіз рейтингі
бар шет мемлекеттердің үкіметтері шығарған бағалы қағаздары (аталған бағалы
қағаздармен операция бөлігіндегі 1151, 1152, 1153, 1154, 1155 есепшоттары және
1 4 5 6 е с е п ш о т ы) ; "

жетінші азатжолдағы "кредиттер" деген сөзден кейін "тізбесін Ұлттық Банк
белгілейтін оффшорлық аймақтарда заңды тұлға ретінде тіркелген, не
оффшорлық аймақтарда тіркелген заңды тұлғаға қатысты бағынышты немесе
еншілес болып табылатын Қазақстан Республикасының резиденттері еместерге,
сондай-ақ оффшорлық аймаққа жататын аумақта тұрақты тұратын жеке
тұлғаларға берілгенін қоспағанда" деген сөздермен толықтырылсын;

тоғызыншы азатжолдағы "депозиттер" деген сөзден кейін "Қазақстан
Республикасының банктеріне немесе оффшорлық аймақтың аумағында заңды
тұлға ретінде тіркелген, не оффшорлық аймақта тіркелген заңды тұлғаға қатысты
бағынышты немесе еншілес болып табылатын ұйымдарына
орналастырылғандарын қоспағанда" деген сөздермен толықтырылсын;

2) тармақшада "ЭБДҰ" деген сөздің алдынан "оффшорлық аймақтың
аумағында тіркелген және қызметті жүзеге асыратындарын қоспағанда" деген
с ө з д е р м е н т о л ы қ т ы р ы л с ы н ;

4) тармақшадағы төртінші азатжол мынадай редакцияда жазылсын:

"Тізбесін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің Басқармасы белгілейтін кез келген рейтингтік агенттіктердің "А" рейтингінен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар шет мемлекеттердің үкіметтері шығарған бағалы қағаздар, сондай-ақ сатуға арналған (1201, 1202 есепшоттары) және өзге де бағалы қағаздар (1451, 1452, 1454 есепшоттары және 1456 есепшоты, 1 топта көрсетілген с о м а д а н б а с қ а с ы) ; "

5) - т а р м а қ ш а д а :

төртінші азатжол "валютасын" деген сөзден кейін "және тазартылған қымбат металдар" деген сөздермен толықтырылсын;

сегізінші азатжол мынадай редакцияда жазылсын:

"Кепілдік, кепілдеме, жабылмаған аккредитивтер және форфейтинг операциялары бойынша міндеттемелер (6555, 6505, 6510, 6580 есепшоттары)".

3 . 3 . 1 - т а р м а қ т а :

бірінші азатжол "вексель" деген сөзден кейін "банк сатып алған облигациялар" деген сөздермен толықтырылсын;

г) тармақшасынан "Қазақстан Республикасы Президентінің "Шаруашылық серіктестіктер туралы" Заң күші бар Жарлығының 52-бабының 3-тармағында белгіленгеніндей" деген сөздер алынып тасталсын.

4. 3.2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"3.2. Бір заемшыға арналған, оның ішінде банк (Р) тәуекелінің мөлшері банктің бір заемшысының банк алдындағы кез келген міндеттемесі, оның ішінде несие, овердрафт, вексель, банк сатып алған облигациялар, факторинг, форфейтинг, лизинг, депозит плюс банктің осы заемшыға баланстан тыс, кредит тәуекелін (құжатпен ресімделген, ағымдағы және кейінгі 2 ай ішінде пайда болатын) көтеру міндеттемесінің, сондай-ақ банктің үшінші тұлғаның пайдасына ол үшін қабылдаған міндеттеме (кепілдік, кепілдеме, аккредитив) сомасы бойынша, минус заемшының осы банктегі мерзімдік депозиттегі ақша түріндегі міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету сомасы Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, тазартылған қымбат металдар, Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігі, сондай-ақ тізбесін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің Басқармасы белгілейтін, рейтингтік агенттіктердің "А" рейтингінен төмен емес ұзақ мерзімді, қысқа мерзімді және жеке рейтингі бар басқа банктердің кепілдігі бойынша жиынтық берешек ретінде е с е п т е л е д і .

Бір заемшыға арналған ең жоғары тәуекел мөлшерін есептеген кезде Ұлттық Банктің банк алдындағы кез келген түрдегі міндеттемелері ескерілмейді."

5. 3.4-тармақтың үшінші азатжолы "банктік кредиттер бойынша" деген сөздерден кейін "қамтамасыз етілмеген баланстан тыс міндеттемелерді қоса алғанда, сондай-ақ оффшорлық аймақ аумағында тіркелген Қазақстан

Республикасының резиденті еместеріне берілген кредиттер бойынша".

6. 4-тарау мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Ағымдағы өтімділік коэффициенті.

Банктер өтімділікке бақылау жасау мақсатында өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық көлемінің талап ету міндеттемесінің орташа айлық көлеміне қатынасы ретінде есептелетін ағымдағы өтімділік коэффициентінің есебін ұсынуы тиіс. Ағымдағы өтімділік коэффициентінің ең төменгі мәнін Ұлттық Банктің Басқармасы белгілейді.

Есепке мыналар қабылданады:

Өтімділігі жоғары активтер:

қолма-қол ақша (1001, 1002, 1003, 1005, 1051, 1052 есепшоттары);

тез сатылатын активтер: мемлекеттік бағалы қағаздар және Ұлттық Банктің қайта қаржыландыруы үшін қолайлы басқа да өтімділігі жоғары бағалы қағаздар (1151, 1152, 1153, 1154, 1155 есепшоттары), тазартылған қымбат металдар (1004, 1006 есепшоттары), Ұлттық Банктегі және басқа банктердегі овернайт кредиттері (1101, 1251 есепшоттары).

Талап ету міндеттемелері:

заңды және жеке тұлғалардың есеп айырысу, ағымдағы есепшоттары (2203, 2207, 2211 есепшоттары);

мемлекеттік бюджет пен мемлекеттік қорлардың қаражаттары (2201, 2202 талап ету сомасы бөлігіндегі);

лоро есепшоттары (2010, 2020 тобының есепшоттары);

банкаралық овернайт депозиттері (2110 тобының есепшоттары);

талап ету бойынша басқа міндеттемелер (2900 есепшоты), оның ішінде есеп айырысуды жүзеге асыру мерзімі айтылмаған міндеттемелер бөлігіндегі (2221, 2551, 2552, 2851, 2852, 2854, 2855, 2856, 2860, 2862, 2870 есепшоттары).

Кастодиандық және трасттық шарттар бойынша банкке сақтауға және сенім білдірілген басқаруға қабылданған ақша өтімділік коэффициентін есептеген кезде қосылмайды.

Ағымдағы өтімділік коэффициенті былайша есептеледі:

$K4 = A_{op} / O_{op}$, мұндағы

A_{op} - активтердің орташа айлық көлемі;

O_{op} - талап ету міндеттемесінің орташа айлық көлемі;

$K4$ - ағымдағы өтімділік коэффициенті.

Есеп беру кезеңінде банктің кредиторлар мен депозиторлар алдындағы мерзімі өткен міндеттемесі болған жағдайда (2038, 2058, 2059, 2068, 2225, 2749) орташа айлық негізде айқындалған өтімділік коэффициентінің есеп айырысу мәніне қарамастан, өтімділік нормативін орындамаған деп саналады.

Банктер ағымдағы өтімділік коэффициентінің есебінен басқа активтері мен

міндеттемелерінің мерзімін салыстыру кестесін ұсынуға міндетті (төменде келтірілген) :

Әрбір актив (міндеттеме) үшін активтер мен міндеттемелердің мерзімін салыстыру кестесін толтырған кезде неғұрлым қысқа мерзім көзделеді, ол өткен бойда банк дебиторлар мен корреспонденттердің міндеттемелерін орындауын талап етуге құқығы бар. Мұндай жағдайда активтер резервті (провизияны) шегеріп тастамай-ақ банк қызметінен келтірілген шығынды өтеуге жатқызылады. Активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелер бағаны бойынша деректер 1-ден 5-жолдарға дейін өсу нәтижелері бойынша толтырылады. 6 және 7 жолдардың сомасы "Жиынтығы" бағанына енгізіледі, бұл банк балансының деректерімен салыстырылады. "Жиынтығы" бағаны мен баланстың актив бөлігінің жиынтығы бойынша айырмашылықтар банк қалыптастырған резервтер (провизиялар) сомасына сәйкес келеді.

1-жолға осы Ережелерде көрсетілген өтімділігі жоғары активтер мен талап ету міндеттемелерінің көлеміне есептелетін активтер мен банк міндеттемелері жазылуы тиіс.

Банктің активтері мен міндеттемелерінің мерзімін салыстыру кестесі

2000 ___ жылғы "___" _____

Жол N	Баптары	Активтер	Міндетте- мелер	А-Б	Шартты	А/(В+Д)
		А	В	С	Д	Е
1					Талап	ету!
					бойынша	
2			30		күнге	дейін
3			3		айға	дейін
4			6		айға	дейін
5			1		жылға	дейін
6			1		жылдан	артық
7					Мерзімі	өткен

7. 5.2.-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5.2. Ашық валюта позициясы - саны жағынан сәйкес келмейтін жекелеген валюталардағы активтер мен міндеттемелер (баланстан тыс талаптар мен міндеттемелерді ескере отырып) арасындағы шетел валютасындағы қаражат қалдығының айырмасы. Ол қазіргі кезде де, болашақта да осы валютадағы қаражатты алу талаптарын және беру міндеттемелерін көрсетеді.

Ұзақ ашық валюта позициясы - жекелеген шетел валютасындағы ашық валюта позициясы. Мұнда активтер мен баланстан тыс талаптар дәл осы шетел валютасындағы міндеттемелер мен баланстан тыс міндеттемелерден артық б о л а д ы .

Қысқа ашық валюта позициясы - жекелеген шетел валютасындағы ашық валюта позициясы. Мұнда міндеттемелер мен баланстан тыс міндеттемелер дәл осы шетел валютасындағы активтер мен баланстан тыс міндеттемелерден артық б о л а д ы .

Әрбір шетел валютасы бойынша ашық валюта позициясы жеке белгіленеді. Шетел валютасы бойынша ашық валюта позициясының лимиті осы Ереженің N 1 қосымшасына сәйкес шетел валютасымен жасалған мәмілелер және шетел валютасындағы (валюта бағамымен белгіленген теңгемен) хеджирленген құралдар бойынша банктің шарты және ықтимал талаптары мен міндеттемелерінің сомасына түзетулермен баланстық есепшоттар бойынша шетел валютасындағы (валюта бағамымен белгіленген теңге) талаптар мен міндеттемелер есепшоттарындағы абсолют сомалар арасындағы айырмашылықты белгілеу арқылы есептеледі.

Жекелеген шетел валютасы бойынша ашық валюта позициясын есептеген кезде бірінші кезекте банктің активтері мен міндеттемелерінің баланстық есепшоттарында ашылған әрбір шетел валютасы бойынша есепшоттар сальдосы есептеледі. Содан кейін шартты талаптар мен міндеттемелер есебінің баланстан тыс есепшоттарда ашылған осындай шетел валютасы бойынша есепшоттардың сальдо сомасы белгіленеді. Осы көрсетілгендер белгіленгеннен кейін баланстық есепшоттар бойынша ашық валюта позициясына әрбір шетел валютасы бойынша , оның ішінде хеджирленетін мәмілелер (құралдар) жасауды ескере отырып, әрбір шетел валютасы бойынша шартты талаптар мен міндеттемелер позициясының сомасына тиісті түзету жасалады.

Хеджирлеу (хеджирлеу мәмілесі) ықтимал зиянның орнын жабу мақсатында шетел валютасымен белгіленген активтер мен міндеттемелер сатып алу түрінде көрсетілген бағам айырмашылығының туындауына байланысты ықтимал шығыннан қорғау (сақтандыру) әдісін білдіреді.

Баланстық есепшоттар бойынша валюталық нетто-позициясы баланстық есепшоттар бойынша талаптар сальдосымен және шетел валютасындағы (валюта бағамымен белгіленген теңгемен) міндеттемелер арасындағы айырмашылық ретінде белгіленеді.

Банктің валюталық нетто-позициясы шетел валютасымен және шетел валютасындағы (валюта бағамымен белгіленген теңгемен) хеджирленген құралдармен жасалған мәмілелер бойынша сальдо сомасына түзетулермен баланстық есепшоттардың сальдо сомасы ретінде белгіленеді.

Шетел валютасымен көрсетілген талаптар мен міндеттемелер, осы талаптар мен міндеттемелер көрсетілген (белгіленген) шетел валютасына қатысты валюта позициясының есебіне қосылады. Банктің еуро бойынша ашық валюта позициясы Еуропалық Валюта Одағына (бұдан әрі - ЕВО) қатысушы елдердің шетел валютасы бойынша банктің жиынтық ашық валюта позициясы болып белгіленеді және көрсетілген валюта бағамдарының еуроға қатынасы бойына белгіленуін ескере отырып есептеледі. Осыған орай Еуропалық Валюта Одағына (бұдан әрі - ЕВО) қатысушы елдердің шетел валютасы бойынша ашық валюта позициясы жеке есептелмейді.

Мәміле жасау күні болып табылмайтын валюталау күні бар валюта операцияларын жүргізген кезде мұндай валюта операциялары осы мәмілелер жасалған күннен бастап валюта позициясының есебіне қосылады.

8. 5.4.-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5.4. Кез келген жеке шетел валютасы бойынша есеп беретін апта бойы осы Ережеде белгіленген ашық валюта позициясының лимиттерін асырып жіберген кезде банкке үш апта бойы ашық валюта позициясының лимитін және нетто-позиция лимитін 5%-ке дейін азайту түрінде айыппұл салынады.

Кез келген шетел валютасы бойынша есеп беретін екі апта бойы белгіленген ашық валюта позициясының лимиттерін 3 есе асырып жіберген кезде банкке айыппұл түрінде санкция немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүргізуге арналған лицензияға шектеу салынады.

Белгіленген лимиттерді 0-0,09% шегінде асырып жіберу жеке алынған валюта бойынша ашық валюта позициясының лимиттерін бұзу болып саналмайды."

9. 6.2.-тармақ алынып тасталсын.

10. N 1 қосымша жаңа редакцияда жазылсын.

Төраға

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
1997 жылғы 23 мамырдағы
N 219 қаулысымен бекітілген
Пруденциалдық нормативтер

№ 1 қосымша

200 __ ж. _____ бастап _____ дейін кезең үшін

(уәкілетті банкінің атауы)

валюта позициясы туралы есебі

Апта күндері бойынша операция күнінің соңына сальдо
Талаптар!Міндетте ! _____

м е л е р ! 1 ! 2

! ! _____ ! _____

! ! (кү н і) (кү н і)

! ! _____ ! _____

! !Талап-!Міндет-!Позициясы!Талап-! Міндет-!Позициясы

! !тар !темелер! !тар !темелер !

! !сомасы! сомасы! !сомасы!сомасы !

! ! ! ! ! ! ! !

1 . Қ о л м а - қ о л ш е т е л
валютасындағы талаптар

.. . . . !

2 . О р н а л а с т ы р ы л ғ а н /
т а р т ы л ғ а н д е п о з и т т е р

.. . . . !

3 . Б е р і л г е н / а л ы н ғ а н
к р е д и т т е р

.. . . . !

4 . А л у ғ а / т ө л е у г е
с ы й а қ ы е с е п т е у

.. . . . !

5 . Б о р ы ш т ы қ ж әне ү л е с т і к
б а ғ а л ы қ а ғ а з д а р

... .. !

б. Дебиторлық/кредиторлық
б е р е ш е к

... .. !

Талаптар! Міндеттемелер
дың жиын! жиынтығы *
тығы *

... .. !

Баланс ! Баланстан
тан тыс ! тыс есепшоттар
есеп ! бойынша
шоттар !
бойынша !

Талаптар! Міндеттемелер
жиынтығы! жиынтығы

Талаптар! Міндеттемелер
дың жиын! жиынтығы
тығы *

таблицаның жалғасы

Апта күндері бойынша операция күнінің соңына сальдо
!
3 ! 4 ! 5
!
(күні) ! (күні) (күні)
!
!

Талап! Міндет! По. ! Талап! Міндет! Позициясы! Талап! Міндет! Позициясы
тар ! темелер! зи. ! тар ! темелер! ! тар ! темелер!
сомасы! сомасы ! ция! сомасы! сомасы! ! сомасы! сомасы !
! ! сы ! ! ! ! ! ! !

_____!
* - Тиісті орындарда баланстық есепшотқа ескерілетін шет ел валютасындағы міндеттемелер мен талаптар көрсетіледі.

Жекелеген валюталар бойынша ашық валюта позициясының ең жоғары белгіленген мөлшері **

** - Бұл орындарда банк жүргізетін хеджирленген мәмілені ескере отырып шет ел валютасындағы шартты талаптар мен міндеттемелер көрсетіледі.

*** - Бұл орындарда есепті кезеңдегі аптаның әр жұмыс күні үшін барлық шет ел валютасындағы нетто-позиция көрсетіледі.

Банктің нормативтер есебінің соңғы күніндегі өз капиталының мөлшері: _____

Жекелеген валюталар бойынша ашық валюта позицияларының белгіленген ең жоғары мөлшері: _____

Валюталық нетто-позицияның ең жоғары белгіленген мөлшері _____

Жекелеген валюталар бойынша ашық позициялар мөлшері бойынша немесе белгіленген ең жоғары мөлшерден асатын валюталық нетто-позиция бойынша мәліметтер қызыл түспен бөліп көрсетілуі тиіс.

Банк Басқармасының Төрағасы _____
(қолы) (аты-жөні)

Банктің Бас бухгалтері _____
(қолы) (аты-жөні)

Жауапты орындаушы _____
(қолы) (аты-жөні)

Оқығандар:

Бағарова Ж.А.

Икебаева А.Ж.